

5 порад щодо якісного складання ЗНО з історії

Ви дізнаєтесь:

I. Як підготуватися до тестування з історії.

II. Як самостійно підготуватися до тесту.

III. Як підготуватися до ЗНО за короткий час.

IV. 5 лайфхаків для підготовки до ЗНО.

(Які завдання у тексті є найскладнішими; як запам'ятати велику кількість дат, назв та історичних особистостей; як не допустити типових помилок)

V. Які ресурси можна використовувати для самостійної підготовки.

ЩО ТАКЕ ЗНО З ІСТОРІЇ

ЗНО з історії України – це тест, який вміщує в собі теми зі шкільної програми за період 7-11 класу.

На **виконання завдань учням відведено 150 хвилин**.

60 завдань розділені на дві частини:

- Історія України 20 – початку 21 століття;
- Історія України від найдавніших часів до кінця 19 століття.

В тестовому зошиті представленні завдання таких форм:

- з вибором однієї правильної відповіді;
- на встановлення відповідності;
- на встановлення правильної послідовності;
- з вибором трьох правильних відповідей із семи запропонованих варіантів.

Кожне із завдань оцінюється за **відповідними критеріями**.

Крім цього, ЗНО з історії не містить завдань відкритого типу.

Найбільше балів можна отримати за завдання на встановлення відповідності – 4 бали.

I. ЯК ПІДГОТУВАТИСЯ ДО ТЕСТУВАННЯ

Найперше потрібно зрозуміти, що ідеального варіанту підготовки не існує.

Все залежить від індивідуальних особливостей учня, часових ресурсів, а також рівня знань, з якого розпочинається підготовка.

Загалом програма тесту побудована на основі шкільної програми, тому детальне вивчення матеріалу може забезпечити успішне проходження тесту.

Проте високих результатів важко досягти без додаткового повторення. Важливо розуміти, що не всі теми зі школи потрапляють до програми тестування.

Перш ніж починати підготовку, варто **ознайомитися безпосередньо із програмою ЗНО**, яку надає [Український центр оцінювання якості освіти](#).

В програмі ЗНО відокремлено лише найважливіші складові.

За цим переліком учень може систематизувати інформацію, щоб не вивчати зайвого.

Проте ЗНО з історії – це не лише перевірка теоретичних знань, а й вміння логічно пов'язати та проаналізувати різноманітні події.

З кожним роком тестування з історії потребує певного критичного мислення учня. Тому зараз не достатньо знати лише дату події, крім того, в тесті такі питання зустрічаються все рідше. Учень можуть знадобитися знання за межами шкільної програми, наприклад, із всесвітньої історії, щоб розуміти глобальні причини тих чи інших подій у нашій історії.

Перед початком підготовки **важливо оцінити рівень знань та виокремити найбільш проблемні моменти**.

Для перевірки знань можна пройти тест минулих років або [пробне ЗНО](#).

Варто виконати цей тест відповідно до вимог справжнього тестування. Перевіривши результати, можна побачити поточні показники своєї успішності. Такий тест допоможе визначити теми, які потрібно опанувати, а також – ваші сильні та слабкі сторони в навчальному

матеріалі.

Щоб підготовка до тестування була ефективною, рекомендуємо **правильно розподілити навантаження**.

Щоденна підготовка по 3 – 4 години не буде ефективною, тому необхідно дотримуватися балансу.

Заняття можна закінчувати після двох годин активних занять, оскільки учень втрачає зосередженість та перестає сприймати інформацію.

Урок має тривати 1,5 – 2 години зі змінними формами роботи.

Найпопулярнішими форматами підготовки до тестування з історії України є:

- самостійна підготовка;
- проходження онлайн-курсів.

Або курси для підготовки до ЗНО, які поєднують у собі кілька методів підготовки: теоретичні матеріали можна переглядати онлайн, а закріплювати матеріал – під час аудиторних занять.

II. Як самостійно підготуватися до тесту

Самостійна підготовка дається учням складніше, оскільки потребує чіткої систематизації інформації та самоконтролю.

Найперше потрібно **оцінити час**, який залишився до самого тестування та **рівень знань**.

Згодом синхронізувати ці показники із темами для опрацювань.

Деякі теми потребують більше часу для вивчення через великі об'єми інформації.

Наприклад, "Початок та розгортання Української революції", "Боротьба за відновлення державності", "Україна в роки Другої світової війни" насичені великою кількістю подій.

Згодом потрібно **обрати індивідуальний підхід** до вивчення предмету та побудувати структуру свого заняття.

А також **визначитися з методом опрацювання теоретичної інформації та практичними вправами** для закріплення результату.

Історія – це предмет, який краще вивчати комплексними методами –

аудіозаписи, відео уроки, створення таблиць, робота з картами та довідниками.

Щоб закріпити результат, можна проходити онлайн-тести та працювати із картою.

Найефективніше, робити власні конспекти, хоч це потребує більше часу.

Найважливішими компонентами роботи є - **системність, регулярність та відповідальність до процесу.**

Насамперед, варто ознайомитися з чинними програмами ЗНО та сегментувати їх. Згодом сформувати для себе календарний план, за яким ви будете рухатися. Працюючи за такою схемою, щотижня опанувати нову навчальну тему. Якщо почати підготовку восени, останні теми програми припадуть на місяць перед тестуванням. Після опрацювання теоретичного матеріалу, закріплювати знання розв'язанням багатьох тестів, насамперед минулорічних. На деяких ресурсах подібні тести навіть сегментовані по темах

Якщо ви вирішили самостійно готуватися до тестування, історія краще запам'ятовується, якщо її обговорювати.

Своїм співрозмовником можете обрати однокласника або когось, хто цікавиться предметом.

Поділіться своїми знаннями, дискутуйте на вивчені теми – це найкращий варіант повторення.

Такі розмови стимулюватимуть до розширення знань.

Озвучте один одному думки, теорії – чим активніше обговорення, тим кращий результат.

Але не потрібно забувати про факти, оскільки можна перетнути рамки між історією і вигадками.

III. Як підготуватися до ЗНО за короткий час

Підготуватися до ЗНО з історії за короткий термін – цілком реально.

Насамперед учню важливо вибрати формат, який дозволить опанувати максимум інформації.

Експерти в освітній сфері називають **онлайн-курси** ідеальним

вирішенням цієї проблеми:

Маючи не так багато часу, онлайн-курсу для цієї справи може бути цілком достатньо.

Завдяки наявності подкастів, відеоматеріалів, візуальних матеріалів, конспекту та тестових завдань для самоконтролю, можна опанувати весь необхідний навчальний матеріал.

Крім того, великою популярністю користуються навчальні вебінари.

Ролики, зазвичай, тривають до десяти хвилин, до того ж в них сконцентровано необхідний теоретичний матеріал.

Опрацювання всього онлайн-курсу займає приблизно 10 годин, які можна цілком спокійно опрацювати за кілька місяців.

В такому випадку важливо знайти платформу, де навчальний матеріал буде якісним та відповідатиме чинній програмі.

Для такого формату важливий сторітелінг, наявність жартів і оригінальних методів подачі інформації, щоб лекції були доступні для дітей.

Наприклад, у відео-курсі "Історія в історіях" князі переписуються між собою у Telegram або Instagram.

Такі інтерактивні методи дозволяють з цікавістю вивчати і опанувати матеріал, який при цьому зберігає весь необхідний науковий зміст.

Якщо учень віддає переваги офлайн-навчанню, то більше уваги потрібно приділити систематизації матеріалу.

Якщо часу залишилось менше як три місяці, варто перейти до опрацювання готових підручників з таблицями.

У них чітко сформульована необхідна інформація для швидкого опрацювання, додатково також практикуватись із тестами.

Інтенсивно готуючись до ЗНО, потрібно реально оцінити свої знання.

Якщо вони знаходяться практично на нульовому рівні, то перегляду одного онлайн-курсу може бути замало для проходження тесту.

В такому випадку варто самостійно пропрацювати окремі теми.

IV. 5 ЛАЙФХАКІВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО

1. Як запам'ятати велику кількість дат

Один із найскладніших моментів підготовки до ЗНО з історії – це запам'ятовування дат.

Не потрібно вивчати всі дати, а звернути увагу на ті, які зазначені в програмі ЗНО.

Експерти рекомендують запам'ятовувати їх поступово, класифікуючи до відповідних тем.

Один із найпопулярніших методів вивчення дат – використання карток.

Беремо картку, на одному боці зазначаємо дату, а на зворотному – подію.

Такий метод можна використовувати як при самостійній підготовці, так і в компанії, щоб вивчення було веселішим.

Так, в кінці накопичиться ціла скарбничка з картками, за допомогою яких можна перевірити свої знання по всіх темах.

Якщо зручніше опрацьовувати інформацію оналайн, можна скачати спеціальні додатки.

В пригоді стануть такі телефонні програми – Quizl, Flashcards.

Ви самостійно вносите дати, які відповідають конкретній темі, і вирішуєте, що потрібно лише повторити, а які – засвоїти.

2. Як працювати з картами

В програмі ЗНО зазначені події, які можуть бути відтворені на мапі.

Експерти застерігають, що мапи в тестовому зошиті можуть відрізнятися від зображень у традиційних атласах.

Для того, щоб правильно виконати завдання з картою, потрібно не запам'ятати її візуально, а вміти проаналізувати.

Завдання на мапах може бути надзвичайно різноманітним: від траєкторії руху якогось війська, до запитання – в якому році проходила зображена війна.

Тому потрібно бути уважним до всіх деталей, які там зображені.

Звертати увагу на позначки міст, столиці чи розташування певних об'єктів.

Все це може надати підказку для визначення правильної відповіді.

3. Як розпізнати зображення

Окрім мап у тестовому зошиті можуть трапитися інші візуальні елементи, наприклад, портрети історичних діячів або зображення архітектурних пам'яток.

Кожного року в тестуванні трапляються 2-3 завдання, які стосуються відтворення інформації через візуальні елементи.

Перелік обов'язкових до розпізнавання постатей та пам'яток прописані в програмі ЗНО.

Ілюстрації краще розглядати в чорно-білому варіанті, як у тестовому зошиті, щоб сформувані відповідні асоціації.

Крім цього, у тестовому зошиті можуть трапитися історичні карикатури.

Для багатьох це завдання виявляється складним, оскільки потрібно не лише візуально розпізнати зображення, а й проаналізувати його.

Запитання із зображенням карикатур можуть принести додаткові бали, але звертайте увагу на деталі, які зображені на картинці.

Карикатура – це смішне, спотворене зображення предмету або особи.

Важливо зрозуміти, що саме автор хотів висміяти або акцентувати даним малюнком.

Це завдання на перший погляд легке, але також потребує практики.

Тому під час підготовки зробіть десяток аналогічних завдань, щоб зрозуміти загальний принцип.

4. Як полегшити вивчення складних тем

Їхня складність полягає у тому, що невеликий проміжок часу насичений великою кількістю різноманітних подій.

Спершу необхідно зрозуміти ключових дійових осіб, а згодом прописати їхні ідеї, партії, організації та утворення.

Згодом необхідно створити хронологічну лінію часу, оскільки багато подій відбуваються в один рік, а деякі – в один день.

Але найголовніше – зрозуміти, яку позицію займали ключові фігуранти.

Історія як і в шкільній програмі, так і в ЗНО побудована лінійно, тобто теми йдуть в хронологічному порядку.

Перед вивченням нової теми, варто повторювати матеріал з минулої, щоб розуміти історичну послідовність.

При цьому варто пам'ятати, що сам тест в зошиті ЗНО – нелінійного формату, оскільки спочатку йдуть завдання за 10-11 клас, що стосуються періоду 20 – початку 21 століття (перша частина), а далі розміщена друга частина, яка містить завдання, що стосуються тем від найдавніших часів до кінця 19 століття

5. Як успішно здати тест

1) Правильно побудувати роботу над тестом

Отримавши зошит, потрібно перелистати усі сторінки та візуально опрацювати основні блоки інформації.

Це психологічно дає розуміння того, який об'єм роботи чекає.

Згодом варто уважно прочитати запитання, якщо відповідь прийшла одразу – позначити та рухатися далі.

Питання, у яких сумніваєтесь, краще пропустити, і повернутися до них згодом.

Крім того, є завдання вищої складності, які потребують більш ґрунтовного аналізу.

Важливим є запитання з фрагментом історичного документу.

Необхідно правильно визначити конкретну подію, адже від цього залежить наступні три запитання – і одразу 3 бали, які можна буде втратити при помилці.

Тому варто звернути увагу на дати, які вказані у цьому документі, також прізвища або ж топографічні назви.

2) Розподілити час на виконання завдань

Завдання на відповідність та на встановлення хронологічної

послідовності потребують більше часу на виконання ніж інші.

В таких завданнях можуть бути різні письмові джерела, в яких є згадки про якісь історичні події.

Єдиного правильного рецепту по часу немає, бо все залежить від того як побудоване завдання.

Можна сказати, що завдання з однією правильною відповіддю потребує 2-3 хвилини, а завдання на встановлення відповідності та хронологічної послідовності – до 10 хвилин.

Найважливіше стосовно поділу часу – залишити мінімум 30 хвилин на заповнення бланку тестових відповідей.

3) Не допускати типових помилок

Запитання на ЗНО не лише перевіряють знання учнів, а й їхню пильність.

Часто помилки трапляються саме через неуважність.

Під час виконання важливо бути прискіпливим до деталей і хоча б три рази перечитати питання.

Іноколи в тих же варіантах відповідей є підказки, які не до кінця можна віднайти, якщо поспіхом ознайомився із завданням.

Крім того, потрібно намагатися виокремити для себе якісь ключові слова, які б дозволили визначити часові рамки чи деталі, що допоможуть співвіднести, до якого періоду чи теми стосується завдання.

4) Ознайомитися з правилами проходження тесту

Щоб не втратити бали на якихось порушеннях, потрібно детально ознайомитися із правилами, зазначеними у тестовому зошиті.

Особливу увагу приділити пунктам, що стосуються виправлення відповідей.

Крім того, важливими є правила поведінки на тесті, з якими можна ознайомитися заздалегідь.

Раджу ознайомлюватися з інформацією, яка розміщується на сторінках УЦОЯО у соціальних мережах та на офіційному веб-сайті.

Наприклад, кожного року трапляються випадки, коли учаснику тестування анулюють роботу тільки через те, що у кишені

знаходилася або флешка, або телефон, що заборонено правилами.

V. ОНЛАЙН-РЕСУРСИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО

- **iLearn та EdEra**

Онлайн-курс "[Історія України в історіях](#)" є безкоштовним та складається з шести модулів.

Лекції курсу містять різноманітні лайфхаки, інтерактивні відео, подкасти та конспекти.

А також понад 200 різноманітних завдань формату ЗНО.

- **Be Smart**

На цьому ресурсі можна знайти одразу два онлайн-курси для підготовки до ЗНО з історії України.

Курси пропонують відео-лекції та тести для самоперевірки.

Онлайн-курс "[Історія України. Онлайн-підготовка до ЗНО](#)" складається з шести модулів.

Програма "[ЗНО Історія України. Курси підготовки](#)" містить 31 тему для самопідготовки.

- **Prometheus**

Програма курсу "[Історія України. Повний курс підготовки до ЗНО](#)" містить 32 теми.

Інформація класифікується на блоки, які відповідають програмі ЗНО та охоплюють всі періоди історії України.

Відеолекції, завдання та форум онлайн-курсу доступні для користування в будь-який час.

- **Освіта. UA**

На сайті розміщені [онлайн-тести з історії України](#), що були під час основних та додаткових сесій ЗНО за всі минулі роки.

Після виконання тестів можна переглянути правильні відповіді до завдання та отримати результат.

Крім того, фіксується час на виконання завдань.

- **Уроки історії Пітона Каа**

Це YouTube-канал викладача історії Ігоря Алейнікова.

На ресурсі публікуються відео уроків із Всесвітньої історії та історії України.

Навчальні відео на каналі поєднанні з анотаціями на історичні події, що в них згадуються та об'єднані в зручні добірки.

- **ZNOUA**

Це YouTube-канал про підготовку до ЗНО, на якому публікуються відео-уроки, лекції та анонси освітніх подій.

Тут можна переглянути відео-аналіз тестів за минулі роки, розбір усіх складних тем з історії України, відповіді на тести ЗНО, підказки і лайфхаки.

- Щоденна трансляція онлайн-уроків для школярів ТРК «Рада» та YouTube канал Міністерства Образования України

- Тести ЗНО онлайн з історії України:

<https://zno.osvita.ua/ukraine-history/>

- Повний курс підготовки до ЗНО:

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:ZNO+HISTORY101+2017_T1/about

- «Історія України в історіях»:

<https://znohistory.ed-era.com/>

- Підготовка до ЗНО онлайн:

<https://istzno.dp.ua/>

- Тренувальні тести з історії України:

<https://test.izno.com.ua/>

- Онлайн відео-уроки в Інстаграмі:

<https://www.instagram.com/poltavtsev01/?igshid=rf37c297h5om>

Для запитань і консультацій:

+380685607050(Viber)

kiselevva.2013@gmail.com

Кисельова

О.М.